

K Ü L Ö N F É L É K

Felhívás! Tisztelettel kérjük t. tagjainkat és lapunk t. előfizetőit, hogy a hátralékos tagdíjakat és előfizetési díjakat a folyó évi januári és májusi lapszámunkhoz csatolt csekklap felhasználásával beküldeni sziveskedjenek.

Egyszerű famagasságmérő. Az Erdészeti Lapok 1909. évi VII. füzetében „A talaj hajlásszögének egyszerű mérése“ cím alatt magunk által is könnyen elkészíthető és — ha tetszik — állandóan zsebben hordható olyan eszközt ismerttettem meg, amely erdőrendezési célra szolgáló famagasságmérésekre is célszerűen alkalmazható.*

Ezzel a famagasságmérővel úgy kell bánni, mint általában a szabad kézben tartott és hasonló elméleti alapon álló famagasságmérőkkel. Különösen ügyelni kell arra, hogy a derékszögű háromszög vízszintes befogójának a fatörzsszel érintkező pontját helyesen állapítsuk meg. Az ezen alul levő törzsrész hosszát általában közvetlenül mérjük meg.

A famagasságmérő hátlapjára ráírjuk a 245—246. oldalon közölt táblázatot, amelyből a fatávolságnak szalaggal vagy méterrel való megmérése és a fa csucsához vezető irányvonal hajlásszögének a famagasságmérő fokbeosztásáról való lenézése után a fának a szemmagasság vízszintese feletti magassága kiolvasható.

Béky Albert.

* Az idézett leírást (E. L. 1909. évf. 391. old.) itt közöljük: Próba-felvételi könyv (vagy faállomány-felvételi könyv, esetleg zsebnaptár) egyik táblájának belső oldalára 8—12 cm-es sugárral félkört rajzolok, úgy hogy átmérője (a félkör talpvonala) a könyv táblájának külső, szabad élével párhuzamos legyen. Ezután ugyanazon középpontból s ugyanarra az átmérőre úgy 1 cm.-rel rövidebb sugárral másik félkört is rajzolok s a két félkör közötti pásztnak (körgyűrűn) az átmérőre merőleges sugárt záróvonalnak téve, kétirányú fokbeosztást készítek. Erre lyukat szurok a kör (félkör) középpontjában, beragasztom ide pecsétviaszkkal vagy egyéb 8—12 cm. hosszú cérnának vagy selyemnek egyik végét, a másik végére pedig ugyancsak pecsétviaszkból (vagy bádoglapocskából, ólomból) kis lapos nehezéket erősítek s ezzel készen is van a lejtőszögmérő-eszköz.

Magassági vagy mély- ségi szög	A fától való vízszintes távolság méterben																				
	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50
fok	Famagasság méterben																				
21	3·8	4·6	5·4	6·1	6·9	7·7	8·5	9·2	10·0	10·8	11·5	12·3	13·1	13·8	14·6	15·4	16·1	16·9	17·7	18·4	19·2
22	4·0	4·9	5·7	6·5	7·3	8·1	8·9	9·7	10·5	11·3	12·1	12·9	13·7	14·5	15·4	16·2	17·0	17·8	18·6	19·4	20·2
23	4·2	5·1	5·9	6·8	7·6	8·5	9·3	10·2	11·0	11·9	12·7	13·6	14·4	15·3	16·1	17·0	17·8	18·7	19·5	20·4	21·2
24	4·5	5·3	6·2	7·1	8·0	8·9	9·8	10·7	11·6	12·5	13·4	14·3	15·1	16·0	16·9	17·8	18·7	19·6	20·5	21·4	22·3
25	4·7	5·6	6·5	7·5	8·4	9·3	10·3	11·2	12·1	13·1	14·0	14·9	15·9	16·8	17·7	18·7	19·6	20·5	21·5	22·4	23·3
26	4·9	5·9	6·8	7·8	8·8	9·8	10·7	11·7	12·7	13·7	14·6	15·6	16·6	17·6	18·5	19·5	20·5	21·5	22·4	23·4	24·4
27	5·1	6·1	7·1	8·2	9·2	10·2	11·2	12·2	13·3	14·3	15·3	16·3	17·3	18·3	19·4	20·4	21·4	22·4	23·4	24·5	25·5
28	5·3	6·4	7·5	8·5	9·6	10·6	11·7	12·8	13·9	14·9	16·0	17·0	18·1	19·1	20·2	21·3	22·3	23·4	24·5	25·5	26·6
29	5·5	6·7	7·8	8·9	10·0	11·1	12·2	13·3	14·4	15·4	16·6	17·7	18·9	20·0	21·1	22·2	23·3	24·4	25·5	26·6	27·7
30	5·8	6·9	8·1	9·2	10·4	11·5	12·7	13·9	15·0	16·2	17·3	18·5	19·6	20·8	21·9	23·1	24·3	25·4	26·6	27·7	28·9
31	6·0	7·2	8·4	9·6	10·8	12·0	13·2	14·4	15·6	16·8	18·0	19·2	20·4	21·6	22·8	24·0	25·2	26·4	27·6	28·8	30·0
32	6·2	7·5	8·8	10·0	11·3	12·5	13·8	15·0	16·3	17·5	18·8	20·0	21·3	22·5	23·8	25·0	26·3	27·5	28·8	30·0	31·2
33	6·5	7·8	9·1	10·4	11·7	13·0	14·3	15·6	16·9	18·2	19·5	20·8	22·1	23·4	24·7	26·0	27·3	28·6	29·9	31·2	32·5
34	6·7	8·1	9·5	10·8	12·1	13·5	14·8	16·2	17·5	18·9	20·2	21·6	22·9	24·3	25·6	27·0	28·3	29·7	31·0	32·4	33·7
35	7·0	8·4	9·8	11·2	12·6	14·0	15·4	16·8	18·2	19·6	21·0	22·4	23·8	25·2	26·6	28·0	29·4	30·8	32·2	33·6	35·0
36	7·3	8·7	10·2	11·6	13·1	14·5	16·0	17·4	18·9	20·3	21·8	23·3	24·7	26·2	27·6	29·1	30·5	32·0	33·4	34·9	36·3
37	7·5	9·1	10·6	12·1	13·6	15·1	16·6	18·1	19·6	21·1	22·6	24·1	25·6	27·1	28·6	30·2	31·7	33·2	34·7	36·2	37·7
38	7·8	9·4	10·9	12·5	14·1	15·6	17·2	18·8	20·3	21·9	23·4	25·0	26·6	28·1	29·7	31·3	32·8	34·4	35·9	37·5	39·1
39	8·1	9·7	11·3	13·0	14·6	16·2	17·8	19·4	21·1	22·7	24·3	25·9	27·5	29·2	30·8	32·4	34·0	35·6	37·3	38·9	40·5
40	8·4	10·1	11·8	13·4	15·1	16·8	18·5	20·1	21·8	23·5	25·2	26·9	28·5	30·2	31·9	33·6	35·2	36·9	38·6	40·3	42·0

Magassági vagy mély- ségi szög	A fától való vízszintes távolság méterben																				
	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50
fok	Famagasság méterben																				
41	8·7	10·4	12·2	13·9	15·7	17·4	19·1	20·9	22·6	24·3	26·1	27·8	29·6	31·3	33·0	34·8	36·5	38·3	40·0	41·7	43·5
42	9·0	10·8	12·6	14·4	16·2	18·0	19·8	21·6	23·4	25·2	27·0	28·8	30·6	32·4	34·2	36·0	37·8	39·6	41·4	43·2	45·0
43	9·3	11·2	13·1	14·9	16·8	18·7	20·5	22·4	24·3	26·1	28·0	29·9	31·7	33·6	35·4	37·3	39·2	41·0	42·9	44·8	46·6
44	9·7	11·6	13·5	15·5	17·4	19·3	21·3	23·2	25·1	27·0	29·0	30·9	32·8	34·8	36·7	38·6	40·6	42·5	44·4	46·4	48·3
45	10·0	12·0	14·0	16·0	18·0	20·0	22·0	24·0	26·0	28·0	30·0	32·0	34·0	36·0	38·0	40·0	42·0	44·0	46·0	48·0	50·0
46	10·4	12·4	14·5	16·6	18·6	20·7	22·8	24·9	26·9	29·0	31·1	33·2	35·2	37·3	39·4	41·4	43·5	45·6	47·7	49·7	51·8
47	10·7	12·9	15·0	17·2	19·3	21·4	23·6	25·7	27·9	30·0	32·2	34·3	36·4	38·6	40·7	42·9	45·0	47·2	49·3	51·5	53·6
48	11·1	13·3	15·6	17·8	20·0	22·2	24·4	26·7	28·9	31·1	33·3	35·6	37·8	40·0	42·2	44·4	46·7	48·9	51·1	53·3	55·6
49	11·5	13·8	16·1	18·4	20·7	23·0	25·3	27·6	29·9	32·2	34·5	36·8	39·1	41·4	43·7	46·0	48·3	50·6	52·9	55·2	57·5
50	11·9	14·3	16·7	19·1	21·5	23·8	26·2	28·6	31·0	33·4	35·8	38·1	40·5	42·9	45·3	47·7	50·1	52·4	54·8	57·2	59·6
51	12·4	14·8	17·3	19·8	22·2	24·7	27·2	29·6	32·1	34·6	37·1	39·5	42·0	44·5	46·9	49·4	51·9	54·3	56·8	59·3	61·8
52	12·8	15·4	17·9	20·5	23·0	25·6	28·2	30·7	33·3	35·8	38·4	41·0	43·5	46·1	48·6	51·2	53·8	56·3	58·9	61·4	64·0
53	13·3	15·9	18·6	21·2	23·9	26·5	29·2	31·8	34·5	37·2	39·8	42·5	45·1	47·8	50·4	53·1	55·7	58·4	61·0	63·7	66·4
54	13·8	16·5	19·3	22·0	24·8	27·5	30·3	33·0	35·8	38·5	41·3	44·0	46·8	49·5	52·3	55·0	57·8	60·5	63·3	66·0	68·8
55	14·3	17·1	20·0	22·8	25·7	28·6	31·4	34·3	37·1	40·0	42·8	45·7	48·6	51·4	54·3	57·1	60·0	62·8	65·7	68·5	71·4
56	14·8	17·8	20·8	23·7	26·7	29·7	32·6	35·6	38·6	41·5	44·5	47·5	50·4	53·4	56·3	59·3	62·3	65·3	68·2	71·2	74·2
57	15·4	18·5	21·6	24·6	27·7	30·8	33·9	37·0	40·0	43·1	46·2	49·3	52·4	55·4	58·5	61·6	64·7	67·8	70·8	73·9	77·0
58	16·0	19·2	22·4	25·6	28·8	32·0	35·2	38·4	41·6	44·8	48·0	51·2	54·4	57·6	60·8	64·0	67·2	70·4	73·6	76·8	80·0
59	16·6	20·0	23·3	26·6	30·0	33·3	36·6	39·9	43·3	46·6	49·9	53·2	56·6	59·9	63·2	66·6	69·9	73·2	76·5	79·9	83·2
60	17·3	20·8	24·2	27·7	31·2	34·6	38·1	41·6	45·0	48·5	52·0	55·4	58·9	62·4	65·8	69·3	72·7	76·2	79·7	83·1	86·6

„A szikesfásítási kísérletek előtt“ cím alatt *Magyar Pál* m. kir. erdőmérnök igen érdekes tanulmányt irt erről a különösen manapság nagy horderejű, eddig még meg nem oldott kérdésről. *Magyar Pál* — mint értesülésünk — már két év óta dr. *Tuzson János* tudományegyetemi tanár mellett működik s nemrégiben épen azoknak a növénygyűjteményeknek összeállításával foglalkozott, amelyek a növényföldrajzi megfigyelések megkönnyítése céljából az alföldi fásításoknál az illetékes körök között ki lesznek osztva.

A szikesfásítási kísérletek az Alföld több helyén beállítottak, azonban e téren a püspökladányi kísérletek ígérkeznek leginkább nagyobb szabásúnak.

Magyar Pál rövid tanulmányából kitűnik, hogy kellő értelemmel bír a szikesfásítás kérdésének gyakorlati megoldásához s mivel másfelől látjuk azt, hogy a szikeseken foganatosított növényföldrajzi megfigyelései máris elegendő támpontot nyújtanak ennek a kísérletnek lehető rendszeres és szakszerű megindításához, a legszebb reményekkel nézünk a kísérletek beállítása elé.

Igen érdekes részlete ennek a tanulmánynak a kísérleteknél alkalmazandó fafajokról és a különféle eljárásokról szóló fejezete. A szikesek növényvilágát közelebbről ismerő szaktársaink ezenkívül hasznos összeállítást találnak benne a különféle szikeseken előforduló növényiszövetkezetekről. Sajnálatunkra a kiadványon nincs jelezve az, hogy a tanulmány hol szerezhető be. A füzetet a Röttig-Romwälder nyomdá Rt. (Sopron) állította ki.

A „Nematus Septentrionalis“ fellépte. Az elmúlt év folyamán egy a kecskeméti erdészeti kísérleti telep éger- és nyír-állományait pusztító rovarfaj lárváit küldöttem meghatározás végett a soproni erdészeti központi kísérleti állomásnak és onnan azt a választ kaptam, hogy azok a levéldarazsak *Nematus* nemének fajai közül valók, még pedig valószínűleg a *Nematus Septentrionalis* L. álhernyói, amelynek lombfákon való előfordulásáról a hazai irodalom nem tud, a német irodalom pedig fontosságot nem tulajdonít neki s így irtására módokat sem ajánlhattak.

Azóta kétségtelenül megállapíthattam, hogy tényleg a *Nematus Septentrionalis* L. pusztításáról van szó. Nevezett károsító legelőször az 1922. év tavaszán jelentkezett, de kisebb mértékű fellépte szembetűnő károsítással nem járt. 1923. év május végén tömegesen jelentkezett pizkoszöldesszinű, feketefoltos álhernyója az égerek levelein; azok teljes lekopasztása után a nyirfák lombját támadta meg és június második felében bebábozódott.

A lombjától megfosztott állományok újból kizöldültek és akkor — szeptember első napjaiban — megjelent a károsító második generációja, mely úgy az éger-, mint a nyirállományt másodsor is teljesen lekopasztotta.

Most már szoros megfigyelés alatt tartottam, fejlődését figyeltem és mivel szeptember végén a második generáció a lombtalan takaró alatt bábozódott, télen *sértésekkel* járattam a területet, mire 1924. év tavaszán már alig néhány álhernyója jelentkezett.

Ugy az éger-, mint a nyirállomány a múlt évi kétszeri teljes lerágást látszólag minden komolyabb következmények nélkül heverte ki.

Wingert János.

A vadászjegyek és fegyverigazolványok illetékéről szóló 5007. P. M. számú rendelet (megjelent 1924 július 13-án a Budapesti Közlöny 146. számában) szerint a vadászjegyek illetve 24 aranykorona, a lőfegyverek illetve pedig minden egyes lőfegyver után 5 aranykorona. Illetékmentes vadászjegyre és fegyverigazolványilleték alól való mentességre tarthatnak igényt többek közt: a hatóság által felesketett erdőtiszték, erdőőrök, a kir. erdőfelügyelőség személyzete, a földmivelésügyi minisztériumban alkalmazott központi erdészeti tisztviselők, az erdészeti főiskola, az erdőőri és vadőri szakiskolák hallgatói (a tanulmányi idő tartamára), végül az erdőgazdaságnál alkalmazott csőszök, pásztorok és erdőkerülők.

Személyi hírek. A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Ulreich* Gyula min. tanácsost és *Szádeczky Kardoss* Miklós m. kir. főerdőtanácsost f. é. jul. hó végével állandó nyugalomba helyezte, *Balás* Emil m. kir. főerdőmérnököt pedig az ideiglenesen Tatán elhelyezett m. kir. erdőgazdasági szakiskola, valamint az ottani m. kir. erdőőri és vadőri iskola vezetésével bizta meg.

A földbirtokreformtörvények végrehajtási utasítása megjelent. A „Budapesti Közlöny“ folyó évi július 20-án megjelent 152. számában látott napvilágot a földreformtörvények (1920 : XXXVI. és 1924 : VII. t.-c.) 5500—1924. M. E. számú végrehajtási utasítása. Ez a magyar gazdatársadalmat elsősorban közelről érintő végrehajtási utasítás nagy izgalmat váltott ki az OMGE-ben, ahol *Hadik* János gróf, a közigazgatási szakosztály elnöke igen élesen támadta a kormánynak azt az eljárást, hogy a végrehajtási rendelet megjelent a nélkül, hogy a gazdatársadalom érdekképviselőiteinek alkalom adódott volna, hogy ahhoz hozzászóljanak.

Bennünket közelebbről nem érint. Bizonyos mértékű leterhelést jelent a kir. erdőfelügyelőségekre nézve a V. U. 13. §. negyedik bekezdésének az az intézkedése, hogy az erdőfelügyelők nem minden esetben vesznek részt a tárgyalóbizottságban, hanem csupán akkor, ha ezt a földművelésügyi miniszter vagy az erdőfelügyelő kívánja, avagy az a megváltást szenvedő fél kéri, aki az eljárásból felmerülő kiszállási költségeket vállalja, illetőleg a kiküldő hatóságnál letétbe helyezi. *Hivatalból minden esetben* meg kell hívni az erdőfelügyelőt akkor, amikor az 1923. XIX. t.-c. 1. §-ában említett területekről van szó, vagy a megváltási ügy bármely más erdészeti érdeket érint.

Megemlítendőnek tartjuk még a 7. §. 2. pont második és harmadik bekezdésében foglalt azt a rendelkezést, hogy az államot illető elővásárlási jog gyakorlásának eseteinél a gazd. albizottság 15 napon belül köteles határozni, amennyiben pedig nem határoz, vagy nyilvánvaló, hogy nem határozhat, az iratokat az albizottság elnöke köteles saját véleményével a földművelésügyi miniszterhez felterjeszteni.

Jóllehet igen helyeseljük az ügymenet gyorsítását, mindamelllett miután így sok esetben igen fontos ügyek kerülhetik el az erdőfelügyeleti hatóság figyelmét, erdők elidegenítése esetén kívánatosnak tartanánk azt, hogy az albizottság elnökének előterjesztéséről a kir. erdőfelügyelő legalább utólag tudomást szerezhessen.